שפת אמת — וזאת הברכה

תרנ"ג

בפסוק ברזל ונחושת מנעליך וכימיך דבאך. פרש"י כימים שהם טובים לך כך ימי זקנתך. ואמר אמוז"ל כי ז"ש מקודם ברזל ונחושת מנעליך. לומר כפי מה ששומרים בימי הנעורים הכחות והמדות במנעל ברזל ונחושת שלא להתפשט לחוץ כך נשאר הכח לימי הזקנה ודפח"ח. וע"ז כ' וזכור את בוראך בימי בחורותיך עד אשר לא יבואו כו'. ומדקדק בזוה"ק דימי הזקנה לאו רעים הם לצדיקים אכן הפי' שע"י זכירת הבורא בימי הבחרות לא יבואו ימי הרעה בזקנותו. וכ"כ שתולים בבית ה' כו' עוד ינובון בשיבה. והנה באמת כימיך דבאך הוא לבנ"י שהם למעלה מן הזמן כי הרי הכתוב קורא ימי הבחרות ימים כימיך שמצד הזמן הבחרות עיקר הכח. אבל אם זוכין לצאת מן הטבע והזמן אז כימיך דבאך כמ"ש עוד ינובון. ועוד לשון תוספות הוא. והנה כמו כן הוא בדורות כי בדור המדבר ראה מרע"ה כי הם נשמרים ברזל ונחושת מנעלך לכן הי' הכנה על כל הדורות. כימיך דבאך רומז על דורות השפלים האחרונים שיש להם חיזוק מכח הכנת דור הראשון דור דיעה. וגדול כחו של מרע"ה שהנחיל התורה לכל הדורות כמ"ש מורשה קהלת יעקב. ועליו נאמר טובה חכמה עם נחלה כי מה שאדם מתחכם לעצמו אין בו טובה שלימה. רק להנחיל כח חכמתו לבנ"י. וזה נתקיים במרע"ה זי"ע:

המשך סוף התורה לכל המורא הגדול אשר עשה משה לעיני כל ישראל לבראשית ברא. דהכל נברא לכבודו וכ' והאלקים עשה שיראו מלפניו פי' חז"ל שכל עשיות העולם הי' בשביל היראה. אבל אית יראה ואית יראה. כי כל היראה מעונשי עוה"ז או עונשי גיהנם זה יראה זוטרתי כי כל אלו נבראים הם. וכ' שיראו מלפניו. מלפניו ולא מלפני ברואיו. ולכן העיקר יראת הרוממות. וזה המורא הגדול שעשה משה במתן תורה כדכ' למען תהי' יראתו על פניכם. וזו היראה א"א להיות רק ע"י התורה שכל העוסק בתורה זוכה להארה שהי' במתן תורה ובא לזו היראה. וזו היראה נק' ירא בשת ירא שבת שחל עליו מורא גדול מרוממות אל. ושובת מכל מעשיו ומחשבותיו ומתבטל כולו לזה היראה. וע"ז נברא העולם. כי מכל הברואים הנוראים שנמצאים בעולם יכול החכם להבין איך שכל אלו הברואים כלא הם וכולם במאמר נבראו. ויבוא מזה ליראת הרוממות שיראו מלפניו דייקא. [ויתכן לרמוז זה הפי' בבראשית ברא. שתכלית הבריאה הי' להבין הראשית וכח שממנו בא כל הבריאה. לירא ולהבטל לזה הראשית שקודם הבריאה. ובשביל זה נברא הכל כנ"ל]:

עוד לסמיכות סוף התורה אשר עשה משה לעיני כל ישראל בראשית. כי כל מה שעשה מרע"ה היה בכח התורה שנק' ראשית. כמו שנברא העולם ע"י התורה כן כל התיקונים שנעשו בעולם הכל ע"י התורה. וז"ש ואהי' אמון אומן שבתורה נברא. ואהי' שעשועים יום יום הם כל התיקונים שעושין בנ"י והצדיקים בכל יום ע"י התורה. וזה שמחת תורה שהתורה משמחת כשמקיימים בנ"י העולם

ע"י התורה ומצותי'. שנגמר עצתה שיעצה התורה לברוא העולם. ובמד' אמון פדגוג מכוסה מוצנע רבתי. פדגוג המצות של התורה שהם מתקנים איברי האדם כמו שהוא מלובש בגוף זה בחי' קטנות. מכוסה מה שצריכין למצוא ע"י היגיעה בתורה כמ"ש יגעתי ומצאתי תאמין. מוצנע הם דברים שא"א להתגלות שגנוזין ונגלים רק לזמנים מיוחדים ונפשות מיוחדים יחידי סגולה. רבתי שאין בה השגה כלל בעוה"ז רק לעוה"ב: